

Türkiye’de özellikle futbol maçlarında gittikçe artan şiddet olaylarına karşı alınması gereken yasal önlemler ile uygulamaya konulma şekilleri

Avrupa Konseyi’nin “Spor Karşılaşmalarında Özellikle de Futbol Maçlarında Seyirci Şiddeti ve Kötü Davranışı Konusunda Avrupa Sözleşmesi” 25-09-1986 tarihinde Strazburg’da tüm Avrupa Konseyi Ülkelerince imzalanmış, bu Sözleşme’nin Ülkemizce de imzalanması 3608 sayılı Kanun ile uygun bulunmuştur. Diğer taraftan Anayasamızın 90. Maddesinin son fıkrası: “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş uluslararası anlaşmalar kanun hükmündedir” ifadesiyle Avrupa Şiddet Sözleşmesi’nin uygulamaya konulması ve bunun izlenmesinden sorumlu olarak kurulan Daimi Komitesi’nin aldığı KARARLARIN Yasal olarak Ülkemizde uygulamaya konulmasını bir GEREKÇE olarak zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda, SPOR MÜSABAKALARINDA, ÖZELLİKLE DE FUTBOL MAÇLARINDA SEYİRCİ ŞİDDETİ VE TAŞKINLIĞINA İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN imza koyan Avrupa Ülkelerinde söz konusu bu sözleşmenin uygulanmasından ve izlenmesinden sorumlu AVRUPA KONSEYİ SPOR DAİMİ KOMİTESİ tarafından “SÖZLEŞMENİN UYGULANMASINA İLİŞKİN OLARAK 15-17 KASIM 2000 TARİHİNDE TÜRKİYE’YE YAPILAN İSTİŞARİ ZİYARET RAPORUNDA” Türk Yetkililerine yapılan Tavsiyelerde “Türkiye’nin, Sözleşmenin uygulanmasının yalnızca başlangıç noktasında olduğu belirtilerek bir şiddet olayının ve/veya güvenlik yetersizliğinin bir sonucu olarak, futbol müsabakalarında büyük bir felaketin meydana gelmesinde gerçekten çok önemli riskler bulunduğu açıkça ifade edilmiştir.”

Söz konusu raporda Türk yetkililerine aşağıdaki hususlar öncelikle tavsiye edilmiştir:

1. Sporda her organizasyonun yada organın ulusal yada yerel düzeydeki sorumluluk alanlarının yazılı olarak tanımlanarak, kayda geçirilmesi;
2. Polisin ve Steward (Özel Güvenlik Görevlisi) Kuruluşlarının stadyum içerisindeki rolünün kesin olarak açıklanması;
3. Taraftarlara özellikle de bunların amigolarına yer ayrılması esasına dayalı olan “Pozitif Kalabalık Yönetim Tekniklerinin” kullanılması;
4. Uluslararası Bilet Satış Kurallarının Uygulanması;
5. Stadyumdaki girişlerin, turnikelerin ve çıkışların dizaynı, emniyeti ve kapasitesinin belirlenmesi;
6. Stadyum kontrol odalarının dizaynı, yeri ve kullanımı;
7. Polis-Steward istihbarat ve koordinasyon sistemine sahip olunması, ayrıca, potansiyel olay çıkarıcılar ile ilgili bilgisayar verilerinin elde edilmesi;
8. Olayların yapısı (sayıları, yeri, zamanı ve niteliği) ile büyüklüğü ve adli takibatı konusunda bir inceleme araştırma komisyonunun atanması;
9. Olayların gidişatının teşhis edilebilmesi için olaylar ile ilgili düzenli bir rapor verme sisteminin kurulması (bu sisteminin Steward-Spotter organizasyonu içerisinde oluşturulması);
10. Stadyumların yeniden tamir edilmesi, inşaa edilmesi ve modernizasyonu için planlı ve koordinasyonlu bir programın başlatılması;
11. “Sporda Şiddet Konusunda” ulusal koordineli olarak bir organın kurulması;
12. Şiddet sorunlarıyla ilgilenecek, kararların uygulanmasını gözlemleyecek, Daimi Komite çalışmalarını takip edecek (bu konudaki uluslararası toplantılara aktif bir şekilde katılıp, rapor alıp-verecek) ve bilgileri ilgili ulusal kuruluşlara, birimlere vs., gönderecek nitelikli, eğitilmiş ve konulara ilişkin tecrübeye sahip personelden ibaret bir ekibin Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulması;
13. Uluslararası polis işbirliğini sağlayacak ve bilgi alışverişinde bulunacak eğitilmiş ve uygun nitelikli bir ekip organizasyonunun (Sporda Şiddet Konusunda Uzman olan ve gerekli yabancı dil bilgisine sahip olan Spotter’lar) İçişleri Bakanlığı bünyesinde oluşturulması;
14. Türkiye’nin yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda hedeflerini belirlemesi ve bu konularda Avrupa Konseyi Sekrateryası ile görüş birliğine varması özellikle ifade edilmiştir.

Raporun muhteviyatı, ülkemizdeki spor müsabakalarındaki Şiddet sorununun çözüme kavuşturulmasına ilişkin esasların aşağıdaki maddeler çerçevesinde açıklamaktadır :

1. Stadyuma seyircilerin girişine ilişkin önlemler (Bilet Satış Kuralları);
2. Seyircilerin stadyum içerisinde oturma şekilleri (Steward Organizasyonu-Stadyumların Avrupa normlarına uygun olarak inşaa edilmesi) hakkındaki önlemler;

3. Futbol müsabakasının başlangıç düdüğünden bitiş düdüğüne kadar olan süre içerisinde taraftarların (seyircilerin) şiddet eylemlerini önlemeye yönelik tedbirler (Steward-Spotter Organizasyonu);
4. Müsabakanın bitiş düdüğünden itibaren futbolcuların ve seyircilerin güvenlik içerisinde stadyumu terk etmeleri amacıyla alınacak tedbirler (Steward-Spotter-Polis İşbirliği);

Bilet satış kurallarının neden büyük önem arz ettiği incelendiğinde:

Geçmişte yaşanan şiddet olaylarının deneyimleri göstermektedir ki, bazı holiganizm olayları biletlerin “ sakıncalı” seyircilerin eline geçmesinden kaynaklanmaktadır. Bu organizatörlerin hatası olabilir (örneğin, eğer biletler yüksek riskli bir maç gününde satılmışlarsa) veya üçüncü tarafların, örneğin tur operatörleri ve başkalarının tahsis ettikleri biletlerin dağıtımını üzerinde denetleme yapmamasından kaynaklanabilir, bu şekilde sakıncalı seyirciler biletleri dolaylı olarak ve organizatörlerin bu durumu engelleyemedikleri şekilde elde ederler. Ayrıca karaborsa önceden kestirilemeyen şahıslara ilave bir unsur olarak katkıda bulunan eski ve sürekli bir ekonomik faaliyet ortamıdır. Sahte biletlerin de önemli bir katkısı bulunmaktadır.

Bu nedenle, Avrupa Konseyi Şiddet Sözleşmesi Daimi Komitesi'nin uluslararası futbol maçlarında takımların ve ulusların uyması gereken kurallar hakkındaki 1-89 nolu (2002/1) Tavsiye Kararında belirtilen esaslar doğrultusunda **ÜLKEMİZDE UYGULANACAK BİLET SATIŞ KURALLARI HAZIRLANMIŞ VE İLGİLİ MERCİLERE SUNULMUŞTUR.**

Seyircilerin ve sporcuların güvenliğini garanti altına almak ve şiddet ve uygunsuz davranışları önlemek hususundaki ihtiyacın çok büyük zorunluluk arz ettiği gerçeğinden yola çıkarak, Avrupa Şiddet Sözleşmesi Daimi Komitesinin 9-10 Haziran 1999 tarihindeki 19. Toplantısında “STEWARDS KULLANIMINA” ilişkin 99/1 sayılı kararı Avrupa Şiddet Sözleşmesine Taraf olan Ülkelerce (Türkiye de dahil olmak üzere) oybirliği ile kabul edilmiştir. Bu “KARAR”da belirtilen zorunlu esaslar doğrultusunda;

Avrupa Şiddet sözleşmesi Daimi Komitesi Sözleşmeye taraf olan ülkelerin devletlerini; kulüplerin, stadyum sahiplerinin ve/veya futbol ve diğer spor dallarındaki ilgili kurumların, geniş çaplı katılımın olduğu spor müsabakalarında Daimi Komite tarafından tespit edilmiş prensipler doğrultusunda “Stewarding” adı verilen komplike bir sistemin organize edip uygulamaya koyma hususunda zorunlu kılmaktadır. Bu sistemin uygulayıcısı olan Steward, uluslararası belirlenmiş standartlar uyarınca eğitim almış ve sürekli almakta olan Spor-Anti Şiddet Uzmanıdır. Steward'ların varlığı gerginlik yaratan kişi veya grupların sakinleştirilmesinin sağlanması, süreklilik ve hayati önem arz eden gerilimlerde seyirci içerisinde yer alan sivil emniyet güçlerinin yani Spotter'ların devreye sokulması suretiyle seyircinin rahatlatılması ve güven ortamı yaratılarak bunun süreklilik arz etmesinin sağlanmasına dayanmaktadır.

STEWARDS'LARIN (ÖZEL GÜVENLİK GÖREVLİLERİNİN) TEMEL GÖREVLERİ:

- Her seyirci grubunun, diğer Steward'lar, stadyum personeli ve kendileri de dahil olmak üzere (engelliler ve çocukları da kapsayacak şekilde) sağlık ve güvenliğine karşı olan genel sorumluluklarının idraki (bilinci) içerisinde olmak ;
- Spor olayı öncesinde güvenlik kontrollerini yürütmek;
- Stadyumun güvenli şekilde çalışmasına yardımcı olmak, gerçekleşmekte olan etkinliği izlememek;
- Özellikle, seyircilerin seyir alanlarında ve bu alanlardan dışarıya çıkarken, seyircilerin güvenli bir şekilde hareket etmelerini sağlamak ve aşırı yığılmayı önlemek üzere kalabalıklaşma durumlarına karşı önlem almak;
- Gerektiğinde acil durum hizmetlerine yardımcı olmak;
- Acil durumlarda (bir yangının ilk aşamaları gibi) alarm vermek ve gerekli ilk müdahaleleri yapmak ;
- Acil bir durumda yada Güvenlik Yetkilisi veya acil hizmet memuru tarafından talimat verildiğinde özel görevler yüklenmek;
- Gerektiğinde, hakemlere, çizgi hakemlerine ve oyunculara soyunma odasından oyun alanına ve aynı şekilde geri dönüşlerinde refakat etmek;
- İç tüzüğe uygun olarak yapılan kontrollere iştirak etmek;
- Maçta ve maçtan sonra teçhizatı kontrol etmek; her türlü eksikliği zamanında önleyebilmek için, güvenlik yetkililerine derhal bildirmek;

- Giriş çıkış kapılarının ve park yerlerinin akıcı bir geçiş sağlamasına dikkat etmek;
- Seyircilerin karşılanmasını ve yerlerine kadar eşlik edilmesini sağlamak; kamuya açık olmayan alanlara, insanların girmesini engellemek;
- Organizasyona, altyapıya ve ilk yardım hizmetlerine ilişkin gerekli tüm bilgileri kamuya duyurmak;
- Emniyet ve ilk yardım güçleriyle irtibata geçerek onlara, düzeni bozabilecek seyircilere ilişkin tüm bilgileri sunmak;
- Emniyet ve ilk yardım güçleri müdahale edene kadar, gerekli bütün önlemleri almak;
- Kamu düzenini tehdit etmeye elverişli tüm durumlarda, önleyici güç sıfatıyla mücadele etmek.

Ayrıca, taraftarların korunması (karşılama ve yerlerine kadar eşlik etme) yalnızca Steward'ların görevidir ve;

- a. Üçüncü kişilere yasak olan stadyumun bazı bölümlerinin ve girişlerinin korunması;
- b. VIP alan kapılarının kontrolü;
- c. Hakemlerin korunması da Steward'ların görevleri arasındadır.

Steward'ların özel görevleri ülkeden ülkeye, stadyumdan stadyuma değişiklik gösterse de normal olarak aşağıdaki hususları içerecektir:

- Maç öncesinde ve maç sırasında güvenlik kontrollerinin yerine getirilmesi ve sistemlerin test edilmesi;
- Tüm giriş ve çıkış noktalarında adam bulundurulması ve seyircilerin yönlendirilmesi;
- Kalabalığın izlenmesi;
- Olay ve acil durumlara müdahale edilmesi ve
- Genel olarak spor olayının yönetilmesi;

şeklinde özetlenebilir.

Polisin (Spotter'ların) ve Steward'ların, yakın işbirliği içerisinde çalışması ve birbirlerine güvenebilmesi seyirci şiddetinin önlenmesinde işin püf noktasıdır. Özellikle Spotter'ların, Steward'ların çok eğitilmiş olduğunu ve etkin bir şekilde organize edildiğini bilmesi gerekmektedir. Bu ilişkinin geliştirilmesi zaman içerisinde verilecek uluslararası tanınmış standart eğitim vasıtasıyla sağlanabilecektir. Emniyet Güçlerinin (Spotter'ların) sivil kıyafetleriyle seyirci arasında maçı izlemeye gelmiş bir taraftar kisvesi altında görev yapmaları, tüm dünyada bilimsel çalışmalarla ortaya konulan SEYİRCİNİN POLİSE TEPKİSİ – ŞİDDETE YÖNELİK TAHRİK OLMASI DUYGUSUNU yok edecek ve böylelikle huzurlu ve hoş bir ortamın sağlanmasına neden olacak, diğer taraftan da futbol maçlarında kamu düzeninin sağlanması konusunda daha nitelikli ve daha düşük sayıda polis görevlendirilmesi suretiyle yapılan harcamaların azalmasına neden olacaktır.

Spotter'lar, risk taşıyan seyirciler konusunda uzman, bu seyircilerin taktik ve stratejilerini iyi bilen, profesyonel bilgiye sahip kadın veya erkek sivil polislerdir. **GÖREVLERİNİN BAŞINDAN SONUNA KADAR SEYİRCİLER ARASINDA TARAFTAR OLARAK MAÇI İZLEMeye GELEN KİŞİLER ROLÜNÜ OYNAYAN EMNİYET GÜÇLERİDİR.** Spotter'lar, bir yandan futbol maçlarında kamu düzenini korumak için Steward'lara taktik ve hizmet desteği sağlarlar diğer yandan da, idari veya hukuki anketleri yönetir ve bunları desteklerler.

Spotter'ların sporda şiddet konusunda düzeni sağlamaya katkısı; hedef seyirci kitlesi ile ilgili net bilgileri toplamak, bu bilgileri sorumlu emniyet birimlerine mümkün olan en kısa sürede iletmek ve sahada futbola bağlı olayları Steward'larla işbirliği içinde önceden sezmek, sınırlandırmak ve durdurmakla gerçekleştirilmektedir. Spotter'lar idari ve hukuki anketlerde cezai veya idari suçları belirlemede ve kantların toplanmasında Steward'larla işbirliği yaparak Steward'lara katkıda bulunurlar.

1. **SPOR ANTI-ŞİDDET TEŞKİLATI (STEWADING);**
2. **SPOR ANTI-ŞİDDET UZMANI (STEWARD)**
3. **EMNİYET (POLİS) ANTI-ŞİDDET UZMANI (SPOTTER)** yapılandırma projeleri hazırlanarak yasallaştırılması için ilgili mercilere sunulmuştur.

Türkiye'nin de imzacı devlet olarak taraf ülke olduğu Avrupa Şiddet Sözleşmesi'nin 6. maddesi ;

Tarafların, güvenliğini arttırmak ve şiddeti engellemek için, stadların yapılarının planlanmasına ve stadlardaki değişikliklerin uygulanmasını şart koşmaktadır.

Nitekim 15-17 Kasım 2000 tarihinde Avrupa Şiddet Sözleşmesi Daimi Komitesi tarafından Türkiye’de yapılan inceleme sonucunda; stadyumların yeniden tamir ve inşa edilmesi ile modernizasyonu için planlı ve koordinasyonlu bir çalışmanın başlatılması uyarısı yapılmış bulunmaktadır. Raporda, kastedilen husus stadyumların yapısının Avrupa Standardizasyon Komisyonu tarafından hazırlanmış olan Avrupa Standartları (Ens) ile getirilen normlara uygun bir hale getirilmesidir.

Burada belirtilen ana husus ise, Güvenliğin temel kurallarının seyirci, sporcu, kalabalık yönetimi bakımından eksiksiz olarak uygulanabilmesi için stadyumların ve bunlar içerisindeki tesislerin birbirleriyle uyumlu bir bütünlük teşkil etmeleri zarurettir. Bu nedenle, Avrupa Konseyi’nin kabul ettiği stadyum-tesislere ilişkin uluslararası normlara uygun olarak ülkemizdeki stadyumların yeniden modernizasyonu için ;

- SPOR SAHALARININ GÜVENLİK KAPASİTESİNİN HESAPLANMASI
- GÜVENLİĞİN PLANLANMASI VE GÜVENLİK SORUMLULUĞU
- STADYUMUN İDARESİ : YAPILAR, TESİSATLAR VE BUNLARI OLUŞTURAN BÖLÜMLER
- SEYİRCİLERİN DAĞILIM I: GİRİŞLER
MERDİVENLER VE EĞİMLİ KISIMLAR
ANA OTURMA ALANLARI VE BUNLARA AÇILAN GEÇİTLER
ÇIKIŞ YOLLARI VE ACİL DURUM ÇIKIŞ KORİDORLARI
- BARIYERLER
- SEYİRCİLERİN YERLEŞİMLERİ
OTURMA YERLERİ
AYAKTA DURMA YERLERİ
ÖZÜRLÜLERE AİT KISIMLAR
SPOR MÜSABAKASININ KARAKTERİNE BAĞLI OLARAK İSTİHAP HADDİ
NEDENİYLE OLUŞTURULAN SEYYAR YAPILAR
- YANGIN GÜVENLİĞİ
- STADYUM GÜVENLİĞİNİ SAĞLAYAN ELEKTRONİK İLETİŞİM SİSTEMLERİ
- STADYUMDA ELEKTRİK VE MEKANİK HİZMETLERİ
- STADYUMDA İLK YARDIM VE TIBBİ YARDIM KOŞULLARI
- MEDYA HİZMETLERİNİN KOŞULLARI
- STADYUMLARIN SPORTİF AMAÇ DIŞINDAKİ (KONSER, TÖREN, vs) KULLANIMLARI
SIRASINDA SEYİRCİ GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

Proje çalışmalarına başlanmış olunmasının yanısıra bunlara ilaveten aşağıdaki yasal düzenlemelere ilişkin diğer proje çalışmaları da başlatılmıştır;

1. Futbol Maçları esnasında alınacak güvenlik önlemleri
 - Futbol Maçları esnasında güvenlik politikaları ve işbirliği
 - Futbol maçlarında suçlulara yönelik takip politikaları
2. Futbol stadyumlarında alınması gereken önlemlere ilişkin kurallar
3. Bilet satış yönetimine ilişkin özel şartlar
4. Dostluk maçı organizasyonunda uyulması gereken kurallar
5. Stadyum yasaklarına ilişkin bir el kitabı hazırlanması
 - Futbol maçlarında verilen cezalara ilişkin idari onayların el kitabının hazırlanması
6. Stadyumlarda kapalı devre kameraların yerleştirilmesi ve çalıştırılması
7. Futbol maçlarında kamu düzenininin sağlanması

Sporda şiddete karşı İngiliz yaklaşımı

Bryan DREW, Başmüfettiş, İngiltere Ulusal Suç İstihbarat Servisi

İNGİLTERE ULUSAL SUÇ İSTİHBARAT SERVİSİ İNGİLİZ FUTBOLUNDAKİ ASAYİŞSİZLİKLERLE MÜCADELE

1 Giriş

Bu raporda İngiltere tarafından denizaşırı ülkelerdeki İngiliz futbol holiganlığını önlemek için alınan önlemler ele alınmaktadır. Rapor, İngiltere ve Galler'in dışına çıkan İngiliz sorun çıkarıcıları önlemeye yönelik olarak alınan önlemler üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Konuk taraftarlar hiçbir zaman İngiltere'de önemli sorunlara yol açmamışlar ve düzene yönelik belli bir risk oluşturdukları hissedilmemiştir. İngiltere, (futbol holiganlığı ile uğraşırken onlarca yıl boyunca edinilen deneyimlere dayanan) denetim yöntemlerinin bu aşamada yeni önleyici tedbirler almayı gerektirmeyecek kadar yeterli olduğundan emindir.

2 Evveliyat

Asayişsizlik, on dokuzuncu yüzyılın sonunda büyük izleyici toplayan bir spor haline geldiğinden beri İngiliz futbolu ile özdeşleşmiştir. Ancak, yerel futbol sahalarının sürekli olarak yüzlerce genç erkeğin karıştığı kavgalara ve diğer tür asayişsizliklere tanık olduğu 1960larda ve 70lerde büyük bir toplumsal sorun olarak görülmeye başlanmıştır. Bugün yerel futbol holiganlığı hala bir tehdit olsa da, çok çeşitli yasal ve diğer önlemlerle büyük ölçüde sınırlanmıştır.

Son on yıl boyunca dikkatler giderek İngiliz futbolseverlerin denizaşırı ülkelerdeki davranışlarına çevrilmiştir. Her olay ulusal ünümüze leke getirmiş ve ev sahibi ülkelerin İngiliz taraftarları tutuklamaları ve sınır dışı etmeleriyle sonuçlanmıştır.

İngiliz taraftarlar aşağıdaki ciddi asayişsizliklerin patlak vermesinde rol oynamışlardır:

<u>ÜLKE</u>	<u>YIL</u>
Lüksembourg	1997
Turin, İtalya	1980
Basel, İsviçre	1981
Oslo, Norveç	1981
Paris, Fransa	1984
Avrupa Şampiyonası – Batı Almanya	1988
Dünya Kupası – İtalya	1990
Avrupa Şampiyonası – İsveç	1992
Amsterdam, Hollanda	1993
Rotterdam, Hollanda	1993
Dublin, İrlanda	1995
Roma, İtalya	1997
Dünya Kupası – Fransa	1998
Glasgow, İskoçya	1999
Kopenhag, Danimarka	2000
Avrupa Şampiyonası – Belçika	2000

Euro 2000'den bu yana İngiliz milli takımları aşağıdaki ülkelerde maçlar oynamıştır:

- Fransa
- Finlandiya
- İtalya
- Arnavutluk
- Yunanistan
- Almanya
- Hollanda

1 Eylül 2001 tarihinde Münih'te Almanya'ya karşı oynanan 2002 Dünya Kupası eleme maçı dışında, yukarıdaki maçlara katılan İngiliz taraftarların karıştığı önemli bir asayiş ihlali olmamıştır.

Euro 2000'den bu yana 300,000'in üzerinde İngiliz taraftarın Avrupa müsabakalarına katılan kulüpleri desteklemek için Avrupa'ya gittiği tahmin edilmektedir. Bu sayıdan yalnızca 50 civarında kişi futbolla ilgili suçlardan dolayı tutuklanmıştır.

3 Euro 2000'den önceki Yasal Durum

Euro 2000'den önce futbolla ilgili asayişsizliklerle mücadele etmeye yönelik çok çeşitli yasal önlemler zaten yürürlükteydi. İngiliz futbol yasası 1986 yılında çıkarılmış ve o zamandan beri de İngiliz holiganlığının gelişen özelliğine uyum sağlamak üzere düzenlenmiş çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Daha önceki önlemlerin tümü iki ilkeye dayanmaktaydı:

- Futbolla bağlantılı olarak işlenen bir suçtan hüküm giydikten sonra insanlar maçlara gitmekten men edilmelidir –İngiliz yasalarına göre, eğer koşullar futbolla ilişkiliyse çok çeşitli genel suçlar futbolla ilgili olarak kabul edilebilir.
- Denizaşırı ülkelerde işlenen suçların takibatı ev sahibi makam tarafından *Spor Müsabakalarında ve özellikle futbol maçlarında Seyirci Şiddeti ve Kötü Davranışı konulu Avrupa Sözleşmesinin 5. Maddesi* ve özellikle de Sözleşmeyi imzalayan tarafların kendi topraklarında şiddet fiilleri yada suç niteliğindeki başka davranışlarda bulunan seyircilerin usulüne uygun yasal süreçlerle yargılanmasını sağlamaları şartı uyarınca yapılmalıdır.

Sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerle rağmen, Euro 2000'den önce mahkemelerimiz tarafından futbolla ilgili suçlar nedeniyle İngiltere ve Galler dışında verilen bir hükme dayanarak yalnızca bir men emri uygulanmıştır. Bunun nedeni pek çok ev sahibi makamın anlaşılabilir şekilde suçluları yargılamaktansa onları tutuklayıp sınır dışı etmeyi tercih etmeleridir. Yargılamanın yapıldığı olaylarda ise İngiltere mahkemelerinin men emirleri uygulamalarını sağlamak için gerekli belgelerin ev sahibi makamlardan temin edilmesinde güçlüklerle karşılaşmıştır.

Euro 2000'den önce, Futbol Men Emirleri ancak futbolla ilgili suçlardan hüküm giymiş taraftarlar için uygulanabiliyordu. Yalnızca 'uluslararası' men emirlerine tabi olanların İngiltere ve Galler'i terk etmeleri engellenebiliyordu.

4 Euro 2000 Hazırlıkları

Euro 2000'e hazırlanırken İngiltere, kapsamlı bir güvenlik operasyonu hazırlamak üzere ev sahibi ülkelerle yardım etmek konusunda tam işbirliği yapmak için elinden geleni yapmıştır. Bizim açımızdan uluslararası polis işbirliğini maksimuma çıkartmak ve İngiliz taraftarların ortaya koyduğu riski minimuma indirmek anahtar (birbiriyle bağlantılı) hedefler olmuştur.

Hem Hollanda hem de Belçika ile yapılan uluslararası anlaşmalara suçluların muamelesine ilişkin ikili düzenlemeler dahil edilmiştir. Belçika yada Hollanda'da işlenen suçların turnavadaki herhangi bir maçtan 72 saat öncesi yada sonrası içinde işlenmiş olmaları durumunda men emri açısından futbolla ilgili suçlar olarak kabul edilebilmelerine yönelik mevzuat kabul edilmiştir. Ancak, bireyin hatalı davranıştan suçlu bulunması gereklidir.

Ayrıca, İngiltere Hükümeti ve polisi güvenliğimizin ve diğer hazırlıklarımızın kapsamlı ve tamamlayıcı olmasını temin etmeye yardımcı olmak açısından önemli bir rol oynamıştır. Aralarında polis, Ulusal Suç İstihbarat Servisi, İngiliz Ulaştırma Polisi, Belçika ve Hollanda'daki İngiliz Büyükelçilikleri, Futbol Derneği ve diğerlerinin bulunduğu tüm İngiliz kurumlarının hazırlıklarının Ülke Ofisi tarafından koordine edilmesi, İngiltere'nin hazırlıklarının o zamana kadar bir denizaşırı futbol turnuvası için gerçekleştirilmiş en kapsamlı İngiltere kontrol operasyonu olmasının sağlanmasına yardımcı olmuştur.

Buna ev sahibi ve Fransız polisi ile yakın irtibat ve kapsamlı bir İngiliz liman operasyonu da dahildir ve bu operasyon sırasında polis turnuva boyunca İngiltere'ye gelen ve İngiltere'den ayrılan tüm taraftarları takip etmiş ve sonuç NCIS'ye bildirilmiştir.

Bireylerin ve taraftar gruplarının sayıları, gittikleri yerler, davranışları ve kamu düzenine yönelik olarak arz ettikleri düşünülen tehdit ile ilgili bilgiler Hollanda, Belçika ve Fransa polisi ile paylaşılmış ve bu ülkelerde çalışan İngiliz polisine verilmiştir.

Yerel menlere tabi olan yada futbol asayişsizliklerine karıştıkları 'bilinen' bireylere ilişkin bilgiler, bu gibi bireylerin girişini reddedebilmelerini sağlamak üzere Hollanda ve Belçika yetkililerine aktarılmıştır.

Men emirlerine tabi olan toplamda yaklaşık 500 kişinin ya İngiltere'den ayrılmaları engellenmiş yada Belçika ve Hollanda'ya girişleri reddedilmiştir. Tüm taraflar kötü davranışlar sergilemeleri halinde ev sahibi polis tarafından sert muamelelere tabi tutulacakları konusunda önceden uyarılmışlardır.

5 Euro 2000'deki olaylar

Euro 2000 için alınan kapsamlı önlemlere rağmen, İngiliz taraftarlar yine de hem Charleroi hem de Brüksel'de önemli asayişsizliklere karışmışlardır. Aslında, uygulamaya konulan önlemler turnuva sırasında asayişin bozulması sonucunda pek az hüküm giymiş holiganın tutuklanmış, göz altına alınmış yada sınır dışı edilmiş olması bakımından etkili olmuştur. Toplamda 965 İngiliz taraftar turnuva sırasında tutuklanmıştır. Tutuklanarlardan yalnızca birisi bir futbol men emrine tabidir ve yalnızca 35'i Ulusal Suç İstihbarat Servisi tarafından bilinen futbol holiganları olarak tanınmaktadır.

Ancak, daha sonra yapılan incelemeler tutuklanan kişilerden %40'ının futbolla ilgili olmayan, çoğu şiddet ve asayiş bozmaktan suç kayıtlarının olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Olayların özelliği İngiliz taraftar profiline diğer rakip ülkelerin taraftarlarıyla karşılaştırıldığında büyük gruplar halinde 'sürü' oluşturmaya meyilli, aşırı miktarda alkol tüketen ve çoğu durumda alenen ırkçı, yabancı düşmanı ve tehdit edici bir tutum takınan orantısız biçimde çoğunlukla genç beyaz erkeklerden (20-35 yaş) oluştuğunu göstermiştir. Bu tür davranışlar tipik olarak şiddeti ve asayişsizliği (ve normal olarak ev sahibi polis tarafından çok sert bir tepkiyi) teşvik etmektedir. Bu cins davranışlar, tutuklananlar arasında genelde futbolla bağlantılı olarak işlenmemiş olsa da, daha önceden bu tür suçlardan hüküm giymiş olanların yüksek oranda bulunmasıyla tutarlıdır.

İngiliz taraftarların Euro 2000'de yol açtıkları ciddi asayiş ihlali sonucunda, İngiliz Hükümetinin harekete geçmekten ve aşağıdaki konularda kararlı bir şekilde harekete geçmekten başka seçeneği kalmamıştır:

- Yurtdışında ve yurtdışında ulusal ünlerine ve ev sahibi şehirlere daha fazla zarar verilmesi tehdidini en aza indirmek için mümkün olan her şeyi yaptığını göstermek
- Dersler alındığını ve buna göre hareket edildiğini göstermek
- Polisimize ve mahkemelerimize sorunu ortadan kaldırmak için gereken ilave yetkileri tanımak
- İngiliz Hükümetinin denizaşırı ülkelerdeki İngiliz futbol asayişsizlikleriyle mücadele etme sorumluluğunu almaları için polisi ve mahkemeleri yetkilendirdiğini göstermek

Hangi yeni önlemlerin gerekli olduğuna karar verilirken, bu önlemlerin orantılı olması ve ulusal ve uluslararası çıkarlar ile bireysel medeni özgürlükler arasında bir denge kurması gerektiği dikkatle göz önünde bulundurulmuştur. Bu elbette ev sahibi toplumların ve kendi taraftarlarının saldırganlığı ve yabancı düşmanlığı yüzünden aşağılanan iyi davranışlı İngiliz taraftarların da medeni özgürlüklerini içermektedir.

6 İngiltere ve Galler'deki Futbol Men Emirlerinin Açıklaması

İngiltere ve Galler'de halen yürürlükte olan üç (3) tür Futbol Men Emri vardır.

(i) Uluslararası Futbol Men Emri (IFBO)

IFBO'lar Eylül 1999'da 1999 tarihli Futbol (Suçları ve Asayişsizliği) Yasası ile yürürlüğe sokulmuştur. Halen IFBO'lara tabi olan 51 kişi vardır. Bu emirler, kişilerin İngiltere ve Galler dışında kilit futbol maçları oynanırken bir polis karakolunda bulunmalarını öngörerek, bu kişilerin söz konusu maçlara gitmelerini engellemektedir. Bir emrin şartına uymamak, tutuklamayı gerektiren bir suçtur. Tümü olmamakla birlikte, bazı emirlerde kişinin yurtdışındaki belli bir futbol maçından beş gün önce pasaportunu teslim etmesi yolunda bir şart vardır.

(ii) Kısıtlama Emirleri

Kısıtlama Emirleri 1989 Futbol Seyircileri Yasası ile hayata geçmiştir. Eylül 1999'da bunların yerini IFBO'lar almıştır. Halen bu emirlere tabi olan 29 kişi vardır. Bir Kısıtlama Emri de kişilerin İngiltere ve Galler dışında kilit futbol maçları oynanırken bir polis karakolunda bulunmalarını öngörerek, bu kişilerin söz konusu maçlara gitmelerini engellemektedir. Bir kişinin bildirim şartını yerine getirmemesi durumunda İngiliz polis memurlarına tutuklama yetkisi verilmektedir (1998 Suç ve Asayişsizlik Yasası, Madde 84). Hem yerel polis hem de İngiltere hava ve deniz limanlarındaki polis, bu

emirlere tabi olup da yurtdışındaki futbol maçlarına gitmek için İngiltere'den ayrılma girişiminde bulunan kişileri teşhis etmeye çalışmaktadırlar.

(iii) Futbol Men Emirleri

Futbol Men Emirleri 2000 tarihli Futbol (Asayışsızlık) Yasası (aşağıdaki açıklamaya bakınız) ile yürürlüğe sokulmuştur. Bu mevzuat 28 Ağustos 2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Halihazırda İngiltere ve Galler'de bu emirlere tabi olan 1111 kişi vardır.

2000 Futbol (Asayışsızlık) Yasası

İngiliz Hükümeti Euro 2000'in sonrasında acil mevzuat çıkartmıştır. Bu yasa 28 Ağustos 2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yeni Yasa neler yapmaktadır?

Temelde:

- bir yasağa tabi olan herkesin İngiltere ve Galler dışındaki futbol maçlarına gitmesini önleyebilmek için yerel ve uluslararası emirleri birleştirmektedir. Euro 2000'den önce Schengen'in ev sahibi ülkelerin Belçika ve Hollanda'ya girişlerini önlemelerini sağlamasına rağmen, futbol men emirlerine tabi olan 560 kişiden yalnızca 106'sının İngiltere'den ayrılması fiilen engellenebilmiştir.
- yeni birleştirilen men emirleri açısından (denizaşırı maçlara denk gelen) belli dönemlerde pasaportun alıkonulmasını mahkemeler için zorunlu hale getirmektedir. Mahkemelerin istisnai durumlarda şarttan feragat etmelerini ve Uygulama Makamının da aynı şekilde hareket etmesini sağlamak üzere koruyucu hükümler dahil edilmiştir.
- polisin mahkemeyi bir kişinin şiddete ve asayişin bozulmasına yol açtığına yada katkıda bulunduğu VE bir emrin futbol maçlarıyla bağlantılı şiddet ve asayişsizliğin önlenmesine yardımcı olacağına ilişkin makul gerekçeler olduğuna ikna etmesi durumunda men emirlerinin uygulanabilmesini sağlamaktadır –on yıldan uzun zaman önce sona ermiş cezalar ve diğer deliller dikkate alınmaz.
- polise bir men emri çıkartmak için gerekçe bulunduğu durumlarda bir kişinin bir futbol maçıyla ilgili olarak denizaşırı seyahat etmesini engelleme yetkisi vermektedir –bu engelleme otomatik olarak, kararın reddedilebileceği yada bir men emrine dönüştürülebileceği bir adli süreci başlatmaktadır.

İngiltere yada Galler çıkış noktasındaki davranışlar yada görünüm, söz konusu davranışların polisin daha fazla araştırma yapmasını gerektirecek kadar şiddet içerikli yada asayiş bozucu olmaması halinde dikkate alınmamaktadır.

Yasa, Kamu Düzeni hukukumuz kapsamındaki suçlara karşılık gelecek şekilde "*şiddet*"i tanımlamakta ve "*asayişsizlik*" teşkil eden davranışlara örnek vermektedir.

Ayrıca, mahkemenin bir men emri çıkarmaya karar vermek için dikkate alabileceği delil türlerini de ortaya koymaktadır.

Suçtan dolayı hüküm giymiş olmak dışında bu deliller aşağıdakileri içerebilmektedir:

- diğer ülkelerdeki mahkemelerin kararları;
- İngiltere ve Galler dışındaki bir ülkeden sınır dışı edilme yada atılma;
- İngiltere yada başka bir yerde futbol sahalarından uzaklaştırılma yada çıkartılma; ve
- video ve diğer yollarla kaydedilmiş fiiller.

Men emri ne demektir?

Bireyin belli bir polis karakoluna bildirimde bulunması ve (istisnai durumlar dışında) pasaportunu teslim etmesi gereklidir. Pasaport teslim etme şartı yalnızca İngiltere ve Galler dışında oynanan maçlarla ilgili kontrol dönemleri sırasında Futbol Men Emirleri Makamı tarafından kişiye bunu yapması söylendiğinde geçerlidir.

Bir men emrinin süresi ne kadar olabilir?

Yasa, emrin futbolla ilgili bir hükümden yada şikayetten kaynaklanmasına bağlı olarak, minimum ve maksimum süreleri tespit etmektedir.

- Eğer futbolla ilgili bir hüküm ve mahkumiyetten dolayı men edilmişse, 6 – 10 yıl
- Eğer mahkumiyet olmaksızın hükümden dolayı men edilmişse, 3 – 5 yıl
- Eğer futbolla ilgili bir suçtan dolayı hüküm giyme dışında bir delilden dolayı men edilmişse, 2 – 3 yıl

Polis ne zaman bir kişinin denizaşırı bir ülkedeki maça gitmesini engelleyebilir?

Yeni polis yetkileri yalnızca ‘kontrol dönemleri’ olarak adlandırılan dönemlerde geçerlidir. Bu dönemler İngiltere yada Galler milli takımının yada bir Avrupa müsabakasında oynayan bir İngiliz kulübünün denizaşırı bir ülkedeki bir maçından önce beş gün sürmektedir. Bu yetkilere duyulan ihtiyaç, polisin denizaşırı bir maç yada turnuva başlamadan önce bir men emri olup olmadığını araştırmaya yeterli zamanının her zaman olmayabileceğini teyit eden Euro 2000 deneyimine dayanmaktadır. İngiliz taraftarlar İngiltere’nin yurtdışındaki oyunlarını izlemeye gitmek konusunda son anda karar vermeleriyle tanınırlar ve kanıtlanmış yada potansiyel ‘holiganlar’ da farklı değildirlir. Yetkisiz (“karaborsa”) biletlerin bulunması da çoğu zaman kilit bir etkidir. Yerel polis bir kişinin şiddete yada asayişsizliğe yol açtığını yada katkıda bulunduğunu bilse bile, söz konusu kişinin futbola ilgisinin olduğunu ve milli takımını denizaşırı ülkelerde izlemek istediğini bilmeyebilir.

Söz konusu kontrol döneminin uzunluğu futbolla ilgili şiddet ve asayiş bozma olaylarının daha önce görüldüğü süreyi yansıtmaktadır. İngiliz taraftarlar futbol sahalarındaki asayişsizliklere nadiren karışmaktadırlar, fakat pek çok ciddi olay maçtan önceki günlerde olmuştur. Bir maç yada turnuva ile ilgili risk dönemi, turnuva finallerinin tüm süresini ve bir eleme maçından önceki günleri kapsamaktadır. Maç günleriyle sınırlı bir kontrol dönemi, özellikle İngiltere’ye geliş ve gidiş yollarının ve hızının bir kişinin maçtan önce şiddete karışıp, maç gününde polise bildirimde bulunmak üzere zamanında geri dönebilmesine elverişli olduğu Avrupa’da yapılan maçlar açısından asayişsizlik tehdidini ortadan kaldırmak için yeterli olmayacaktır. Bu özellikle birkaç hafta boyunca süren Dünya Kupası yada Avrupa Ülkeleri Şampiyona finalleri gibi turnuvalar için geçerlidir.

Kontrol dönemi boyunca ne olmaktadır?

Bir kontrol dönemi boyunca, bir men emrine tabi olan tüm İngiliz taraftarların yurtdışında oynanan İngiltere maçları açısından bir polis karakoluna bildirimde bulunmaları gereklidir. Yurtdışında oynanan kulüp maçları açısından ise, normal olarak yalnızca ilgili kulübü tutan ve bir men emrine tabi olan taraftarların bildirimde bulunmaları gereklidir. Bunun nedeni rakip kulüp taraftarlarının yada İngiltere taraftarlarının yurtdışındaki kulüpleri izlememeleridir. Elbette belli bir maç yada kişi ile ilgili özel bir istihbarat alınması durumunda, bir bildirim şartı uygulanıp uygulanmamasına karar verirken bu dikkate alınacaktır.

Polise seyahati engelleme yetkisi verilmeli midir?

Polisin bir kontrol dönemi boyunca seyahati engelleme yetkisi İngiltere’de tartışma konusudur. Ancak, polisin konuyu 24 saat içinde mahkemeye taşıması, böylece de kararın ya delil yetersizliğinden reddedilmesi yada bir men emrine dönüştürülmesi, durumu dengelemektedir.

7 Euro 2000 Sonrası / İlave Önlemler

Kadere meydan okumadan, Euro 2000’den bu yana denizaşırı ülkelerde İngiliz taraftarların karıştığı hiçbir önemli asayişsizlik olmamıştır. Yeni önlemler holiganlığı caydırmada işe yaramış gibi görünmektedir. Fakat taraftarların da ev sahibi polis güçleri ve taraftarlardan aldıkları tepki nedeniyle yurtdışındaki İngiliz maçlarıyla ilgili sorun ve güçlüklerden ‘bıkmış ve yorulmuş’ olduklarının işaretleri vardır.

Bu önemlidir, çünkü İngiliz Hükümeti ve polisi daha baştan beri tek başına yasaların asayişsizliğe yol açan davranış ve tutumları alt edemeyeceğinin farkındadırlar.

Ayrıca İngiltere’nin yurtdışındaki futbol asayişsizliğinin daha büyük toplumsal sorunların bir belirtisi olduğunun da farkındadırlar. Sorumlular, kendi davranışlarının ev sahibi yetkililer, polis ve halk yada saldırgan ve yabancı düşmanı tutumlar takınan sürülerle genç beyaz erkeğin aşağıladığı kendi taraftarları tarafından nasıl algılandığını bilmemekte yada umursamamak-tadırlar.

Tek başına hiçbir birey yada kurum sorunun üstesinden gelecek yeteneğe, uzmanlığa yada nüfuzla sahip değildir. Bu nedenle Hükümetimiz çok çeşitli uzmanlardan ve taraftarlardan oluşan özel bir çalışma grubu oluşturmuştur. Grubun görevi İngiliz futbolunun imajını, taraftarlarının davranışlarını ve futbolun toplumsal uyumu geliştirmedeki rolünü iyileştirmek için yapılması gerekenlerin toplu ve tutarlı bir vizyonunu oluşturmaktır.

Grup halihazırda İngiltere'yi destekleyenlerin profilini ve davranışlarını değiştirme gereği de dahil olmak üzere, ayrıntılı inceleme gerektiren bir dizi konu tespit etmiştir. Bundaki amaç:

- daha çeşitli taraftarların milli takımları izlemelerini teşvik etmek;
- taraftarları davranışlarının halihazırda ne şekilde algılandığı konusunda aydınlatmak;
- korkulup hor görülmeğe hoş karşılanmanın neden kendi çıkarlarına olduğunu açıklamak;
- taraftarların kendi imajlarını ve ünlerini iyileştirme sorumluluğu almaya teşvik edilmelerinin yollarını tespit etmek;
- İngiltere'nin diğer ülkelerde takip edilmesinin olumlu ve zenginleştirici bir deneyim olması gerektiği mesajını yaymak; ve özellikle de
- taraftarlara gerekli desteği sağlamaktır.

Grup aynı zamanda İngiliz yada Gal hostları kullanmanın potansiyel rol ve yararlarını da araştırmaktadır. Bunların rolü davranışları takip etmek, ev sahibi polis ve hostlara aracılı olmak ve özellikle de ırkçı yada yabancı düşmanı davranışlarla saldırılan yada aşağılanan İngiliz taraftarlara destek sağlamak olacaktır.

8 Sonuç

Belirlenen önlemler, bizim futboldaki asayişsizlikle mücadele etmek için yapılması gerekenlere ilişkin perspektifimizi temsil etmektedir. İngiliz holiganlığının karakteri yıllar boyunca değişmiştir. Futbolda sorun çıkaranları biliyorduk, fakat artık bunları ele almak için güçlü önlemlerimiz var. Pek çok şekilde büyük sorunu İngiltere'yi tutan ve 'İngiliz' olmayan ya da düzen ve otoriteyi temsil eden her şeye olumsuz tepki veren toplumsal olarak yabancılaşmış genç beyaz erkekler arz etmektedir. Bu, hukukun ancak kısmen mücadele edebileceği toplumsal bir sorundur. İngiltere Hükümetinin daha geniş bir konu olan toplumsal katılıma yüksek öncelik vermesinin nedeni budur. Fakat yeni önlemler polise ve mahkemelere bu sorunu diğer ülkelere ihraç etmemizi önlemeleri için yetki vermektedir. Yasanın yürürlüğe girmesinden bu yana mahkemeler tarafından **1100**'den fazla yeni men emri çıkartılmıştır. Bu önlemlerin duyarlı taraftarları bilinen holiganların ortaya koydukları örneği izlemekten caydırmasını da beklemekteyiz.

Powerpoint kullanılarak yapılan sunum

KARGAŞA DURUMLARINDA KONTROL

HOLİGANLIĞA "İNGİLİZ" TEPKİSİ

FUTBOLDA ASAYİŞSİZLİK

- 19ncü yüzyılın sonundan bu yana İngiliz futbolu ile özdeşleşmiştir.
- Genellikle 100lerce genç erkeğin karıştığı kavgaların ve asayişsizliğin İngiliz futbol sahalarında sürekli olarak yer aldığı 1960lar / 1970lerde büyük bir toplumsal sorun haline gelmeye başlamıştır.
- Bugün yerel holiganlık hala sürekli bir tehdit halindedir.
- Son birkaç sezondur ciddi asayişsizlik içeren olayların sayısında belirgin bir artış olmasına rağmen, son yıllarda futbolla ilgili suçlardan tutuklanan kişi sayısında genel bir düşüş eğilimi olmuştur.
- Son 10 yıl boyunca milli takım, İngiliz taraftarlarla ilgili holiganlığın başlıca odak noktası haline gelmiştir.

HOLİGANLIK NEDİR?

- ŞİDDETTİR
- ASAYİŞSİZLİKTİR

- TOPLUM KARŞITI DAVRANIŞLARDIR
- YA ÖNCEDEN TASARLANMIŞ VE ÖRGÜTLENMİŞTİR
- YA DA ANLIKTIR VE BELLİ ETKENLER SONUCU ORTAYA ÇIKAR
- HOLİGANLIK ÇOĞUNLUKLA AŞIRI ALKOL TÜKETİMİYLE BAĞLANTILIDIR

Dünya Çapında Futbol Asayişsizliği

- Kasım 2000 – Milan – Leeds
- Kasım / Aralık 2000 – İtalya – Bergamo / Palermo / Milan
- Aralık 2000 – Arjantin – 17 yaşında çocuk öldü – lastik mermiyle vuruldu
- Aralık 2000 – Hollanda – Den Bosch taraftarı polis tarafından vurularak öldürüldü
- Aralık 2000 – Strasbourg – Fransa
- Ocak 2001 – Atina – Yunanistan
- Ocak 2001 – Lefkoşa – Kıbrıs
- Nisan 2001 – G. Afrika’da 43 kişi öldü
- Mayıs 2001 – Hırvatistan
- Mayıs 2001 – Gana
- Ekim 2001 – İran
- Daha kısa süre önce aralarında İngiltere’nin de bulunduğu birkaç ülkenin taraftarları Fransa’daki 1998 Dünya Kupasında ve Hollanda ve Belçika’daki 2000 Avrupa Şampiyonasında asayişsizliklere karıştılar.

SORU

HAZİRAN 2002’DE JAPONYA VE / VEYA KORE’DE DÜNYA KUPASI FİNALLERİNDE AYNI ŞEY OLUR MUYDU?

2002 DÜNYA KUPASI

Uluslararası işbirliği ile bilgi ve istihbarat paylaşımı, 2002 Dünya Şampiyonasının emniyetli ve barışçıl bir ortamda gerçekleşmesinin sağlanmasında kilit etkenler olmuştur.

2002 Dünya Kupasının başarısı için aşağıdakiler gerekmiştir:

Diğer ülkelerin sorumluluk almaları	Ortaklar arasında ve rakip ülkelerle etkili koordinasyon	Ortaklar arasında ve rakip ülkelerle etkili işbirliği
-------------------------------------	--	---

ve Kaliteli İstihbarat

EURO 2004 / 2006 DÜNYA KUPASI

Japonya ve Kore 1990’da İtalya’da, 1992’de İsveç’te, 1994’de ABD’de, 1996’da İngiltere’de, 1998’de Fransa’da ve 2000’de Hollanda ile Belçika’da kazanılan deneyimlerden yararlanabilmişlerdir. Aynı şekilde hem Portekiz (2004) hem de Almanya (2006 Dünya Kupası) artık yararlanabilecekleri kapsamlı bilgi ve deneyimlere sahiptirler.

İngiltere Futbol İstihbaratı

- İngiltere ve Galler’de futbol istihbarat ağı / yapısı Almanya’daki 1988 Avrupa Şampiyonasında gerçekleşen ciddi asayişsizliğin ardından kurulmuştur
- ULUSAL FUTBOL İSTİHBARAT BİRİMİ Kasım 1989’da kurulmuştur
- 1 Nisan 1992’de NCIS’in bir parçası olmuştur
- Halen Uzman İstihbarat Branşının (SIB) bir parçasıdır

NCIS Futbol İstihbarat Bölümü

- İngiliz ve Galler takımlarıyla bağlantılı İngiltere’de ya da yurtdışındaki örgütlü futbol holiganlığının önlenmesinde ve buna karşı mücadelede kilit bir rolü vardır.
- Futbolla ilgili konular açısından yabancı polis ve yasa uygulama servisleriyle tüm temas ve irtibatlar için İngiltere içinde Ulusal Futbol Danışma Noktası olarak sorumluluğu vardır.

- Bölüm gelişmiş bir bağımsız bilgisayar sistemi kullanmakta ve İngiltere ve Galler'deki futbolla ilgili en bilinen / faal suçlular ve holiganların kayıtlarını tutmaktadır.

FUTBOLLA İLGİLİ MEVZUAT

1986'dan bu yana holiganlıkla mücadele etmek için planlanmış çeşitli yasal girişimlerde bulunulmuştur ve bunların tümü aşağıdaki iki ilkeye dayanmaktadır:

- İnsanlar futbolla ilgili bir suçtan hüküm giydikten sonra futbol maçlarına gitmekten men edilmelidirler.
- Denizaşırı ülkelerde işlenen suçların takibatı ev sahibi makam tarafından yapılmalıdır.
- 1985 Spor Müsabakaları (Alkol Kontrolü) Yasası
- 1986 Kamu Düzeni Yasası (insanları yerel maçlara gitmekten men eden Çıkarma Emirlerini getirmiştir)
- 1989 Futbol Seyircileri Yasası (Kısıtlama Emirleri – ilk uluslararası men emirleri)
- 1991 Futbol Suçları Yasası (Mermi atmak / sahaya girmek / ırkçı ve uygunsuz tezahürat).

2000 Futbol (Asayişsizlik) Yasası

- İngiltere Futbol Men Emirleri Makamının (FBOA) rolünü içermektedir

- Bu Yasa Haziran 2000'deki Euro 2000 Şampiyonası sırasında Brüksel ve Charleroi'da ortaya çıkan asayişsizlik ve şiddetin doğrudan bir sonucu olarak çıkmıştır.
- Yasa 28 Ağustos 2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir (Paris'teki bir Fransa – İngiltere Uluslararası dostluk maçından 5 gün önce).

Yasanın başlıca 4 bölümü vardır:

- Daha önceki Yerel ve Uluslararası Futbol Men Emirleri artık tek bir emir, Futbol Men Emri (FBO) olarak birleştirilmektedir;
- Özel hükümlerin uygulandığı ve gerekçenin açık mahkemede belirtilmesi gereken durumlar dışında bir mahkeme tarafından bir FBO çıkartılması kişinin futbolla ilgili bir suçtan hüküm giymesi halinde zorunlu kılınmaktadır.
- Yasa ayrıca mahkemelerin denizaşırı ülkelerde oynanan futbol maçlarına denk gelen özel dönemler boyunca pasaport alıkoyma şartlarını uygulamalarını da zorunlu kılmaktadır.
- Sulh yargıçları bir suçtan hüküm giymenin yanı sıra, mahkemenin söz konusu emrin şiddet ya da asayişsizliği önlemeye yardımcı olacağına ikna olması durumunda, polis tarafından yapılan bir şikayet üzerine bir FBO çıkartabilmektedirler. Bu tür davalarda kanıt yükü toplumsaldır, yani olasılıklar dengesi üzerindedir. Ancak, bu şart altında çıkartılan bir emrin ihlali cezai süreçle ele alınacaktır.

Futbol Men Emri Almaya Yönelik Yeni Yetki

- Yasa, FBO'ların şikayetle çıkartılması gibi yeni bir kavram getirmiştir.
- Bu da polisin futbolla ilgili hüküm giymemiş, fakat İngiltere'de yada başka bir yerde futbolla ilgili olması şart olmayan şiddet yada asayişsizliğe yol açmış yada katkıda bulunmuş olan kişileri yasalar çerçevesinde ele geçirmesine imkan vermektedir.
- Bu yetki geriye dönüktür, yani Euro 2000'in video materyalleri kullanılabilir.
- Yasa, İngiltere ve Galler polisine bir men emri çıkartmak için gerekçe bulunduğu bir kişinin bir futbol maçı ile ilgili olarak denizaşırı ülkelere seyahat etmesini engelleme yetkisi vermektedir –bu engelleme otomatik olarak kararın ya reddedildiği yada bir men emrine dönüştürüldüğü bir adli süreci başlatmaktadır.

- MEVCUT MEN SAYISI: 1236

- Yalnızca yerel maçlar için geçerli olanlar: 45
- Uluslararası maçlar için geçerli olanlar: 1191

Taraftar Gruplandırması

Birkaç yıldan beri İngiltere, futbol taraftarları ile ilgili bilgi değişimi için standartlaştırılmış bir format kullanmaktadır:

- A – Barışçıl İyi Niyetli Taraftarlar.
- B – Olası Asayişsizlik Riski –özellikle alkolle bağlantılı.
- C – Şiddet Kullanan yada Şiddeti Örgütleyenler.

NCIS Futbol İstihbarat Bölümü

VAKA İNCELEMESİ: ALMANYA – İNGİLTERE

1 Eylül 2001

18:30

2002 Dünya Kupası Elemesi

- Resmi İngiltere taraftarları için 6000 bilet mevcuttur. Tümü Nisan 2001'e kadar satılmıştır;
- Tahminen 4000 İngiltere taraftarı biletsiz olarak gelmişlerdir;
- Polis tarafından İngiltere hava / deniz limanlarında 80 Futbol Men Emrine başvurulmuştur.
- Bir istihbarat değerlendirmesi, hem Frankfurt hem de Münih'in örgütlü asayişsizlik açısından benzer yerler olduğunu göstermiştir.
- İstihbarat ayrıca İngiliz taraftarların polis kontrolünden kaçınmak için kullanacakları Münih'e gidiş güzergahlarını da vurgulamıştır –bunlar arasında Zurich, Salzburg, Prag, Amsterdam, Varşova ve Frankfurt üzerinden gidiş vardır.

NCIS Futbol İstihbarat Bölümü kaliteli istihbaratı inceleyerek ve dağıtarak destekte bulunmak için 24 saat esasıyla çalışmıştır:

- Almanya'da görevlendirilmiş İngiliz polis memurları;
- Alman yasa uygulama servisleri;
- İngiltere Liman İzleme İşletmeleri.

TUTUKLAMALAR

- Almanya'da 126 tutuklama olmuştur –bunlardan 9'u Alman Mahkemeleri önüne çıkmıştır
- Tutuklamaların çoğu 'önleyici'dir.

MEN EMİRLERİ

- İngiltere'yi terk ederken 80 kişi göz altına alınmıştır;
- 66'sına daha sonra S21B bildirimlerinde bulunulmuştur –bu da Almanya'ya seyahat etmelerini engellemiştir
- 14'ü ilk göz altına almanın ardından serbest bırakılmıştır –avukatların, vb. görüşü ile
- Daha sonra çeşitli mahkemelerce 49 Futbol Men Emri çıkartılmıştır -7 temyiz daha sonra bu toplamı 42'ye indirmiştir
- 16 başvuru mahkemelerce reddedilmiştir
- 1 dava halen mahkemede duruşmayı beklemektedir
- Hava / deniz limanlarından çıkarken / buralardan girerken aranan 6 kişi de tutuklanmıştır.

ULUSLARARASI GELİŞMELER

- INTERPOL WEB SİTESİ
- BELÇİKA AB BAŞKANLIĞI – 2001 TAVSİYESİ
- AVRUPA EL KİTABI
- AVRUPA EĞİTİM KURSU

INTERPOL

Interpol, web sitesinin tahsis edilmiş bir bölümünü 'stratejik' bilgiler / istihbarat değişimi için kullanarak artık üye ülkelerin futbolla ilgili örgütlü suç faaliyetleriyle mücadele etmelerine yardımcı olmak konusunda faal bir rol oynamaktadır.

(Eğer bunu bilgisayardan okuyorsanız ve web erişiminiz varsa, [Interpol - Football hooliganism](#) linkine tıklayın.)

2001 BELÇİKA AB BAŞKANLIĞI

- ULUSLARARASI BİR BOYUTU OLAN FUTBOL MAÇLARIYLA BAĞLANTILI ŞİDDET VE KARIŞIKLIKLARI ÖNLEMENE VE KONTROL ALTINA ALMAYA YÖNELİK ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ VE ÖNLEMLER İÇİN AB EL KİTABINI GÜNCELLEMİŞTİR
- ARTIK HER ÜYE DEVLET-POLİS NİTELİĞİNDE – BİR ULUSAL FUTBOL DANIŞMA NOKTASI OLUŞTURMAK YA DA TAYİN ETMEK ZORUNDADIR

EUROFOOT SEMİNERİ, Brüksel, 15-18 Nisan 2002

Amaç:

AB Üye Devletlerindeki Ulusal Futbol Danışma Noktası mevcut / aday personelinin eğitimi ve en iyi uygulamaların paylaşımı

26 ülkeden 61 katılımcı:

AB Üye Devletlerinden 61 katılımcı

Üyeliğe Aday Devletlerden 13 katılımcı

AB Üyesi Olmayan Devletlerden 10 katılımcı